

30/10/2023

Συζήτηση στον Ι.Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς με θέμα «Η Ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης»

/ [Ενορίες](#)

Η ενέργεια παράγει δίκαιο, ισχύ, στρατηγική και συμμαχίες. Όποιος παράγει σήμερα μια ενέργεια οποιασδήποτε μορφής, είτε είναι καύσιμο ή πράσινη ενέργεια, μπορεί να είναι ο παίκτης που θα καθορίσει τις ομάδες.

- Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς

Στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς και στο πλαίσιο του προγράμματος «[ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...](#)», την Κυριακή 29 Οκτωβρίου, ο Συγγραφέας Στέφανος Μίλεσης, Πρόεδρος της Φιλολογικής Στέγης Πειραιώς, φιλοξένησε την Δρα Ασπασία Αλιγιζάκη, Μέλος ΕΔΥΠ στο τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιά, σε μια συζήτηση με θέμα «Η Ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης (ΕΕ, Ρωσία, ΗΠΑ, Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος)».

Η Ευρώπη σαφώς και δεν είναι αυτάρκης ενεργειακά, τόνισε αρχικά η κα Αλιγιζάκη, και αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί σήμερα χωρίς ενέργεια δεν μπορεί γίνει τίποτα σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο, γι' αυτό είναι και το πιο σημαντικό αγαθό. Οπότε η ενεργειακή ασφάλεια αποτελεί συνώνυμο της εθνικής ασφάλειας.

«Ενεργειακή ασφάλεια είναι η ύπαρξη ενός συνεχούς και, απρόσκοπτου ενεργειακού εφοδιασμού και σε μία καλή τιμή. Γιατί και η προσιτότητα αυτού του αγαθού, από απόψεως τιμής, συμβάλλει στην ενεργειακή ασφάλεια.»

Η μη κατανόηση από πλευρά της Ευρώπης, της ανάγκης μείωσης της εξάρτησης από τον ρωσικό γίγαντα φυσικού αερίου Gazprom, ήδη από την τελευταία 15ετία, την οδήγησε κατά την έναρξη του ρωσοουκρανικού πολέμου σε μεγαλύτερο βαθμό

εξάρτησης, παρατήρησε η κα Αλιγιζάκη. Μετά την έναρξη του πολέμου, υπάρχει μία πλήρης αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, γεγονός που οδήγησε στην απεξάρτηση σε μεγάλο βαθμό.

Με τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσία, αντιμετωπίστηκε διαφορετικά το ενεργειακό μείγμα και η στοχοθεσία των ευρωπαϊκών κρατών – μελών ήταν διπλή.

Αφενός να απεξαρτηθούν από τους μονοπωλιακούς προμηθευτές, όπως η Ρωσία, και αφετέρου να καταπολεμηθεί η κλιματική αλλαγή, στην οποία το μεγαλύτερο αποτύπωμα προέρχονταν από την ενέργεια με τις εκπομπές αερίων και άνθρακα, που συνέβαλαν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Αναφορικά με το κομμάτι της απεξάρτησης από τους ρωσικούς ενεργειακούς πόρους, αυτό έχει επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό, με το 25% του φυσικού αερίου να εισάγεται από τη Νορβηγία, αλλά υπάρχει και το υδροποιημένο φυσικό αέριο που εισάγεται από Αμερική και Κατάρ, ενώ γίνεται εισαγωγή φυσικού αερίου και από την Αλγερία. Και ταυτόχρονα έχουν αυξηθεί οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε μεγάλο βαθμό.

Η ενέργεια, τόσο για την χώρα που είναι παραγωγός κατά πρώτο λόγο, όσο και για εκείνην που είναι διαμετακομιστικός κόμβος, όπως η Τουρκία, κατά δεύτερο λόγο, προσδίδει σε αυτές τις χώρες όχι μόνο οικονομική ισχύ αλλά και γεωπολιτική, επεσήμανε. Γιατί οι υπόλοιπες χώρες που δεν παράγουν και δεν διαμετακομίζουν ενεργειακούς πόρους, εξαρτώνται από αυτές.

«Η ενέργεια παράγει δίκαιο, ισχύ, στρατηγική και συμμαχίες. Όποιος παράγει σήμερα μια ενέργεια οποιασδήποτε μορφής, είτε είναι καύσιμο ή πράσινη ενέργεια, μπορεί να είναι ο παίκτης που θα καθορίσει τις ομάδες.»

Ένα κομμάτι της απεξάρτησης από τη Ρωσία, οφείλεται και στην στροφή προς την Μέση Ανατολή, απ' όπου κυρίως έρχεται το πετρέλαιο. Αυτό που γίνεται τώρα στην περιοχή, μπορεί να οδηγήσει σε μια επαναπροσέγγιση προς τους ενεργειακούς πόρους της Ρωσίας, σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ειδικά αν οι ενεργειακοί πόροι χωρών που θα εμπλακούν στον πόλεμο του Ισραήλ, σταματήσουν να τροφοδοτούν την Ευρώπη, είναι σαφές ότι θα πρέπει να αλλάξει και πάλι το ενεργειακό μείγμα.

Η στάση και εμπλοκή της Τουρκίας στη Μέση Ανατολή, η στήριξη της στη Χαμάς, η εμφάνιση της ως προστάτιδα δύναμη των αραβικών χωρών αυτή τη στιγμή, της δίνει τη δυνατότητα καλύτερης προσέγγισης σε αυτές τις χώρες. Δεδομένου, όπως παρατήρησε η κα Αλιγιζάκη, ότι χρειάζεται την οικονομική τους στήριξη

γιατί η Τουρκία είναι σε πολύ μεγάλη ύφεση.

«Όμως υπάρχει κι ένας άλλος λόγος. Ο Ερντογάν εξελέγη μετά από μία πολύ μεγάλη καταστροφή, επενδύοντας στον θρησκευτικό φονταμενταλισμό και φανατισμό, ως επιχείρημα. Πως να αποστασιοποιηθεί;»

Η κα Αλιγιζάκη μέσα από το συγγραφικό της έργο, κάνοντας μία ανασκόπηση του ενεργειακού δικαίου και κυρίως της ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής, αντιλήφθηκε ότι οι γεωπολιτικές συνθήκες και συγκεκριμένα η γεωπολιτική ισχύς της Ρωσίας, έφερε με τον ρωσοουκρανικό πόλεμο, αλλαγή δικαίου.

Αυτό είναι κάτι αποδεκτό στην ακαδημαϊκή κοινότητα, ιδίως σε αυτούς που πιστεύουν στον πολιτικό ρεαλισμό, που θεωρούν ότι η ισχύς είναι αυτή που καθορίζει τα διεθνή τεκταινόμενα και όχι το δίκαιο.

Μελετώντας λοιπόν το δίκαιο και τους στόχους για την λεγόμενη πράσινη μετάβαση, αντιλήφθηκε ότι ενδεχομένως το δίκαιο θα γεννήσει γεωπολιτική ισχύ. Αν δηλαδή υλοποιηθεί το δίκαιο για την πράσινη μετάβαση, γεωπολιτική ισχύ δεν θα έχουν οι σημερινοί ισχυροί, αλλά αυτοί που θα έχουν επενδύσει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Κι εδώ έρχεται ο ρόλος της Ελλάδας:

«Γιατί να επενδύσουμε σε υδρογονάνθρακες, όταν έχουμε την δυνατότητα να

επενδύσουμε στις ανανεώσιμες πηγές, που θα είναι η νέα μορφή ενέργειας; Πρέπει να χτίσουμε τις ανανεώσιμες και έχουμε πολύ δυνατά μυαλά που μπορούν να επεκτείνουν αυτήν την τεχνογνωσία, όπως για το πράσινο υδρογόνο.»

Δεν απεμπολούμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα, τόνισε, αλλά ταυτόχρονα έχει σημασία να είμαστε διορατικοί. Το 2050 η ανθρωπότητα, στην πορεία προς τις μηδενικές εκπομπές άνθρακα, θα αλλάξει το ενεργειακό μείγμα κι όποιος έχει επενδύσει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θα είναι και γεωπολιτικά ισχυρός.

Και η θέση της κας Αλιγιζάκη, όπως εκφράζεται μέσα και από το συγγραφικό της έργο, είναι ότι αν η Ελλάδα προσαρμοστεί γρήγορα στις νέες μορφές ενέργειας, θα παράγει δίκαιο μέσω της ισχύος που θα έχει αποκτήσει.

Σχετικά με το αν υπάρχει ενεργειακό πεδίο πίσω από το παρασκήνιο και πίσω από αυτό που βλέπουμε μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων και αν εμπλέκει και τις αραβικές χώρες, απάντησε πως ο παράγοντας ενέργεια είναι το πιο σημαντικό αγαθό που υπάρχει στον κόσμο και σίγουρα έχει συμβάλλει.

Από τις ρήξεις λόγω ιδεολογιών, περάσαμε στην εποχή της ρήξης των πολιτισμών, όπως τονίζεται από διεθνείς μελετητές, κι αν αυτό που γίνεται τώρα διευρυνθεί, θα έχουμε μία ρήξη πολιτισμών.

«Το συμπέρασμα της συζήτησης ήταν πως η πράσινη μετάβαση γεννάει νέους παίκτες, οι νέοι παίκτες παράγουν νέο δίκαιο και αυτό είναι το ουσιαστικά το δίκαιο της δύναμης.

Και έχουμε την ευκαιρία μας, άλλωστε δεν χρειάζεται να βιαστούμε σε μία συμφωνία συνεκμετάλλευσης του Αιγαίου γιατί το προϊόν δεν θα μας ενδιαφέρει πλέον αφού μεταβαίνουμε σε μία πράσινη ενέργεια.»

